

За правы чалавека

Віцебскі рэгіянальны праваабарончы бюлетэнь

№ 3 (62)

Люты 2012 г.

Пётар Іваноў ня змот пераканаць судзьдзю Віцебскага аблсуду ў сваёй невінаватасці

15 лютага ў Віцебскім абласным судзе разглядалася касацыйная скарга Пятра Іванова. Актывіст абскарджваў прысуд, вынесены ў адносінах да яго 27 студзеня судом Кастрычніцкага раёну Віцебску. Былы марскі афіцэр паспрабаваў давесці судзьдзі аблсуду незаконнасць свайго затрыманьня напярэдадні Калядаў і змяшчэньня на трое сутак у ІЧУ. Ён прасіў зьвярнуць ўвагу на тое, што абвінаваці яго на падставе сфальшаванага пратаколу, які быў складзены заднім днём з парушэньнем працэсуальных нормаў.

Пётар Іваноў таксама адзначыў, што яго віна ў нібыта здзейсьненым дробным хуліганстве - нецэнзурнай лаянцы ў публічным месцы - так і не была пацьверджаная бясспрэчнымі доказамі. Больш таго, падчас разгляду справы ў Кастрычніцкім райсудзе выявіліся шматлікія супярэчнасьці і блытаніна ў паказаньнях сьведкаў-міліцыянтаў, на падставе якіх была прынятая пастанова аб прыцягненьні актывіста да адміністрацыйнай адказнасьці.

Аргумэнты Пятра Іванова і ягонага абаронцы не "пераканалі" судзьдзю Ірыну Смалякову. Яна абвясціла, што раней прыняты прысуд у дачыньні да яго застаецца бязь зьменаў, а яго скарга - без задавальненьня.

<http://Prava.Vitebsk.cc>

Міліцыя затрымала распаўсюджку газэты «Наш Дом інфо»

26 лютага каля 19 гадзін вечара ў Віцебску па адрасе вул. Церашковай, дом 14 кор. 1 супрацоўнікамі міліцыі была затрыманая добраахвотная памочніца грамадзянскай кампаніі «Наш дом» Ганна Гадлеўская. Валантэрка распаўсюджвала бясplatную газэту «Наш Дом інфо». Нумар «Інструкцыя па экс-

плюатацыі дэпутата» прысьвечаны правам выбаршчыкаў і абавязкам дэпутата і падрыхтаваны ў межах кампаніі «Дэпутатаў - да адказу!»

Супрацоўнік міліцыі быў бяз формы, ён паказаў пасьведчаньне і выклікаў па тэлефоне нарад міліцыі. Супрацоўнікі міліцыі, якія прыбылі, даставілі актывістку ў Кастрычніцкі РАУС, склалі пратакол аб адміністрацыйным парушэньні нібыта за незаконны распаўсюд інфармацыйнай прадукцыі. Міліцыянты канфіскавалі ў актывісткі 430 асобнікаў газэты. У РАУС Ганну Гадлеўскую пратрымалі амаль 3 гадзіны: міліцыянты доўга пералічвалі газэты.

Кіраўніца кампаніі Вольга Карач адзначае, што гэта ня першае гэткае затрыманьне: «Зусім нядаўна супрацоўнікі сіла-

вых структур (міліцыянты, супрацоўнікі ДАІ і ҚДБ) сумесна "прэсавалі" журналістаў і распаўсюджкаў газэты "Віцебскі кур'ер". Цяпер у зоне павышанай увагі "Наш Дом інфо". Я звязваю гэтае затрыманьне са зместам нумару - ён прысьвечаны барацьбе выбаршчыкаў супраць дэпутатаў, якія не выконваюць ні свае перадвыбарныя абяцаньні, ні свае абавязкі. Для цяперашніх слугаў народу падобныя інфармацыйныя матэрыялы ўяўляюць рэальную небяспеку, бо яны могуць справакаваць хвалю скаргаў і зваротаў. А ўлічваючы нядаўнюю заяву Лукашэнкі, які адзначыў, што ў парламэнт патрапяць толькі дэпутаты "без сучка і задзірынкі ў сваёй працы з насельніцтвам, у выбарчых акругах", народныя выбарнікі са скаргамі ад насельніцтва проста пазбавяцца сваіх крэслаў».

Жонка Каваленкі: Сяргей кажа, што будзе галадаць да канца

28 лютага ў Віцебскім следчым ізалятары зь вязьнем Сяргеем Каваленкам сустрэлася ягоная жонка Алена. Алена Каваленка: «Стан у яго жахлівы, скажу шчыра, але ён не намераны спыняць галадоўку. Скажаў, што тое, што ён раней пад пагрозамі і ўгаворамі пачынаў есьці раз на дзень, ён лічыць ганьбай для сябе і перад тымі людзьмі, якія яму паверылі, таму зараз ён не саступіць са свайго шляху і пойдзе да канца.

Месяц ён піў толькі ваду, не прымаў нікай ежы, а з 17 студзеня — пад пагрозамі і зьдзекамі мэдыкаў і супрацоўнікаў СІЗА — ён пачаў есьці раз на суткі і еў цягам 20 дзён. Гэта вельмі папсавала яму здароўе. Потым, з 8 лютага ён зноў адмовіўся ад гэтага аднарадовага прыняцця ежы, працягнуў поўную галадоўку, і перадачы для яго не прымалі. А напярэдадні суду, за тры дні ён абвясціў сухую галадоўку і трымаў яе пяць дзён. Зараз галадоўка працягваецца.

Я паспрабавала яго адгаварыць, але Сяргей папрасіў мяне не рабіць гэтага. Ён схуднеў амаль на 30 кіляграмаў. Косткі, абцягнутыя скурай. Нават сядзець цяжка, бо зусім няма тлушчавай праслойкі пад скурай. Кажу, што галава кружыцца і сэрца пачынае балець, гэтак сама і ўнутраныя органы.

Пра ўмовы апавёў, што адразу трымаюць у ізаляцыі, аднаго. Нават на калідоры акружаюць міліцыянты і не даюць ні з кім размаўляць. Камэра малая, толькі ля-

жаць ды сядзець магчыма, нават не паходзіш па ёй. Скажаў, што камэра меншая, чым карцэр. Праўда, на шпацыры раз на дзень выводзяць на адну гадзіну. Мэдыкі яго не аглядаюць, ён ад іх аглядаў адмовіўся, бо не давярае.

Заклікаў усіх рабіць акцыі зь бел-чырвона-белымі сьцягамі. Да Дня Волі і ўвогуле, у тым ліку і ў ягоную падтрымку. Скажаў, што Беларусь патрэбная не рэвалюцыя, бо гэта клясавае паняццё, а нас ня трэба дзяліць паводле клясаў, а нацыянальнае адраджэньне. Бо дабрабыту ня можа быць без культуры, а падмуркам культуры зьяўляецца родная мова, таму трэба шанаваць нацыянальныя каштоўнасьці, сваю гісторыю і мову.

Кажу пра Зянона Пазьняка. Маўляў, тое, што яго называюць палітэмігрантам, гэта памылка. Назваў яго выгнанцам з роднай зямлі. І яшчэ сказаў, што нашу краіну найперш уратуе толькі само грамадзтва. Павінны самі ратаваць сваю краіну, і толькі тады можам спадзявацца на падтрымку іншых краінаў. Ён, у прыватнасьці, найбольш спадзяецца на беларускі народ, кажа, што толькі народ можа дапамагчы яму выйсьці з гэтага цяжкага стану.

Запытаў, чаму Аляксандар Лукашэнка можа быць на волі і выходзіць свайго сына, а ён, які нічога дрэннага не рабіў, а толькі ўшаноўваў нацыянальную ідэю, ня можа быць зь сям'ёй і выходзіць свайго сына? Прасіў перадаць сыну, што бацька яго вельмі любіць, а галоўнае, што бацька ўсё рабіў правільна».

24 лютага сябра КХП-БНФ Сяргея Каваленку асудзілі на 2 гады 1 месяц калені. Калі адняць тое, што ён адседзеў да суду, застаецца 1 год 11 месяцаў.

Праваабаронца: Суазьвяз прадэманстравала жорсткае і бесчалавечнае абыходжаньне з паміраючым вязьнем

Праваабаронца Валер Місьнікаў абурэецца з таго, як распачаўся суд над Сяргеем Каваленкам: «Горшай арганізацыі судовай справы ўявіць нельга. Суд не забясьпечыў права грамадзян бесперашкодна прысутнічаць на адкрытым судовым працэсе, хаця памеры залі дазвалялі ўмясьціць усіх ахвотных. Усе звароты наконт вырашэньня гэтай праблемы да старшыні суду Ўладзімера Бясымертнага і ягонага намесьніка не далі плёну.

Спадар Бясымертны заявіў, што ў залі не павінна быць шмат людзей, бо судзьдзі Алене Жук ня будзе чым дыхаць. Такі клопат аб судзьдзі прагучаў як зьдзек на тле пакутаў галадоўніка Каваленкі. Факты парушэньняў прынцыпу адкрытага судовага працэсу з боку судзьдзі

Алены Жук і старшыні суду былі адлюстраваны мною ў кнізе заўвагаў і прапановаў.

Тое, што судзьдзя не задаволіла шматлікія хадайніцтвы з боку родных і адваката Каваленкі аб зьмене меры стрыманьня, дэманструе неабгрунтаваную жорсткасьць зь яе боку і зьяўляецца негуманным і бесчалавечным абыходжаньнем з падсудным, які фактычна памірае. Таксама на судзе высветлілася, што ад самага пачатку папярэдняга следзтва ў працэсе ўдзельнічала непісьменная перакладчыца. Гэта яна сама пацьвердзіла, заявіўшы хадайніцтва аб самаадводзе, якое было задаволеное судзьдзёй. Такім чынам, з самага пачатку крымінальнай справы быў груба парушаны працэсуальны закон, у частцы на-яўнасьці належнага спэцыяліста-перакладчыка».

Праваабаронца Павал Левінаў патрабуе ўзбудзіць крывінальную справу супраць судзьдзі Алены Жук

Па выніках працэсу над Сяргеем Каваленкам віцебскі праваабаронца Павал Левінаў накіраваў ва ўпраўленьне следчага камітэту па Віцебскай вобласьці 4 скаргі на дзеянні судзьдзі Першамайскага суду Алены Жук, старшыні суду Ўладзімера Бясьсьмертнага, а таксама мэдыкаў «хуткай дапамогі». Павал Левінаў просіць узбудзіць супраць іх крывінальную справу.

На думку праваабаронцы, старшыня суду Першамайскага раёну Віцебску Ўладзімер Бясьсьмертны і судзьдзя Алена Жук наўмысна перашкодзілі законнай дзейнасьці праваабарончай грамадзкай арганізацыі «Беларускі Хэльсынскі Камітэт» («БХК»). Гэта спрычынілася да «істотных парушэньняў правоў і законных інтарэсаў грамадзкага аб'яднаньня». Такі ўчынак утварае склад крывінальна каральнага дзеяньня, адказнасьць за якое вызначаная артыкулам 194 КК РБ.

Павал Левінаў растлумачыў, што на працэсе ён выступаў у якасьці назіральніка ад «БХК». Але 23 лютага ня змог патрапіць у залю, нягледзячы на тое, што прыбыў у суд больш як за гадзіну да пачатку паседжаньня. Паводле словаў супрацоўнікаў міліцыі, усе месцы ў залі судовага паседжаньня былі занятыя. У той самы дзень старшыня «БХК» Алег Гулак пісьмова звярнуўся да старшыні суду з просьбай аказаць праваабаронцу садзейнічаньне. Старшыня суду самаўхіліўся ад апэратыўнага разгляду звароту, сьцьвярджае Левінаў.

На наступны дзень ён зноў ня змог трапіць у залю судовага паседжаньня, хаця ў суд Першамайскага раёну Віцебску прыбыў за 20 хвілін да пачатку яго працы і за 1 гадзіну і 20 хвілін да пачатку судовага паседжаньня. Адвакаты Каваленкі 24 лютага заявілі хадайніцтва аб разглядзе звароту старшыні РПГА «БХК» Алега Гулака судзьдзі Алене Жук, што старшынствавала па справе, якая далучыла зварот да матэрыялаў справы, а просьбу аб допуску ў залю судовага паседжаньня прадстаўніка грамадзкага аб'яднаньня - адхіліла.

Праваабаронца Павел Левінаў просіць узбудзіць крывінальную справу ў дачыненні да судзьдзі Алены Жук і ў сувязі з тым, што яна «свядома пакінула Сяргея Каваленку без неабходнай і відавочна не адкладнай дапамогі» (арт. 159 КК РБ). Левінаў тлумачыць, што Сяргей Каваленка неаднаразова заяўляў судзьдзі пра тое, што знаходзіцца ў небяспечным для жыцьця стане, і патрабаваў неабходнай неадкладнай дапамогі ў цывільнай лячэбнай стацыянарнай установе. Сьцьвярджаў, што, знаходзячыся пад вартай, ня зможа правільна, без наступстваў для яго здароўя, выйсці з галадоўкі пратэсту, нават калі прыме такое рашэньне. Судзьдзёй Жук рашэньне аб неабходнай і відавочна не адкладнай дапамозе Сяргею Каваленку прынятае не было.

161 КК РБ.

Яшчэ адна заява праваабаронцы ў следчы камітэт па Віцебскай вобласьці тычылася стану дзяржаўнага сыягу над уваходам у суд: «У пэрыяд з 21 па 24 лютага 2012 году ў будынку суду Першамайскага раёну адбываўся міліцэйска-судовы працэс над Грамадзянінам Рэспублікі Беларусь Сяргеем Каваленкам, які нібыта ўхіляўся ад адбыцьця пакараньня за вывешваньне Нацыянальнага Сыягу Рэспублікі Беларусь на навагодняй ёлцы гораду Віцебску. Адбываўся ў будынку, над уваходам у які лунаў абадраны Дзяржаўны сыяг Рэспублікі Беларусь. Неаднаразовыя патрабаваньні да старшыні і работнікаў суду аб замене Дзяржаўнага сыягу Рэспублікі Беларусь ні да чаго не прывялі».

«У гэтыя дні будынак суду наведвалі ня толькі грамадзяне Рэспублікі Беларусь, але і грамадзяне іншых дзяржаў, у тым ліку дыпляматы», - гаворыцца ў заяве. На думку Левінава, старшыня Першамайскага суду такім спосабам наўмысна пазьдзекаваўся зь Дзяржаўнага сыягу Рэспублікі Беларусь, што зьяўляецца крывінальным злачынствам (арт. 370 КК РБ).

Віцебскія апазыцыянэры ня маюць згоды наконт свайго ўдзелу ў сёлетніх парламэнцкіх выбарах

“Выбары бяз выбару” - такую тэму мелі дэбаты, што адбыліся 9 лютага ў “Эўрапейскім клубе” Віцебску. Удзел у дэбатах узялі мясцовыя лідэры апазыцыйных палітычных партыяў і грамадзянскіх ініцыятываў. Удзельнікі дыскусіі выказалі аднамыснасьць у ацэнцы маючых адбыцца празь некалькі месяцаў парламэнцкіх выбараў: няма ніякіх падставаў спадзявацца на тое, што гэтыя выбары будуць сумленнымі і справядлівымі.

Тым ня менш, што да свайго падыходу да ўдзелу ў выбарах, прадстаўнікі розных партыяў і рухаў да згоды пакуль так і прыйшлі. Зрэшты, такой мэты і ня ставілася. На думку арганізатараў дыспуту, галоўнае - падчас сустрэчы яе ўдзельнікі змаглі пачуць адно аднаго, узважыць аргумэнты кожнага.

За ўдзел у выбарах выказаўся віцебскі лідэр партыі “Справядлівы сьвет” Мікалай Селівашка. Таксама пра намер вылучыць сваіх кандыдатаў у дэпутаты і прадстаўнікоў у выбарчыя камісіі выказаліся старшыня абласной суполкі партыі БНФ Кастусь Смолікаў, кіраўнік мясцовай арганізацыі АГП Уладзімер Аляксеенка, актывіст кампаніі “Гавары праўду” Сяргей Парсюкевіч і віцебскі каардынатар руху “За свабоду”

<http://Prav.vitebsk.cc>

Хрыстафор Жаляпаў.

Прыхільнікі ўдзелу заявілі, што, вылучыўшы сваіх кандыдатаў у дэпутаты, яны змогуць цягам выбарчай кампаніі больш эфэктыўна інфармаваць насельніцтва пра сытуацыю ў краіне. Аднак калі ня будуць выпушчаныя на свабоду палітвязьні і калі прадстаўнікі апазыцыйных партыяў ня будуць уключаныя ў склады выбарчых камісіяў - яны да пачатку галасаваньня зьнімуць сваіх кандыдатаў.

Сябра аргкамітэту па стварэньні БСДП (НГ) Аляксей Гаўруцікаў прапанаваў ня толькі выставіць уладам пэўныя патрабаваньні, але таксама абумовіць тэрміны, у якія кожнае з патрабаваньняў павінна быць выкананае. Калі ўлады ў пазначаныя тэрміны ня вызваліць палітвязьняў, не ўнясуць зьмены ў выбарчы кодэкс, не ўключачь апазыцыянэраў у выбарчыя камісіі - тады трэба пераходзіць да

байкоту выбараў. Зрэшты, сказаў спадар Гаўруцікаў, ён толькі выказвае сваю асабістую думку, фармат удзелу партыі ў выбарах яшчэ ня вызначаны яе кіраўніцтвам.

За байкот выбараў рашуча выступіў віцебскі лідэр КХП-БНФ Ян Дзяржаўцаў. Яго падтрымала абласная каардынатарка аргкамітэту па стварэньні партыі БХД Таццяна Севярынец. “Але байкот мусіць быць актыўным!” - падкрэсьліла яна. За байкот выказалася і актывістка “Народнага сходу” Ірына Яскевіч.

Магчымасьць выказаць свае меркаваньні атрымалі ня толькі лідэры партыяў і рухаў, але таксама кожны ахвотны зь ліку прысутных. На думку ўдзельнікаў сустрэчы, яна была вельмі карыснай. Арганізатар мерапрыемства Хрыстафор Жаляпаў сказаў, што мяркуецца ладзіць гэтакія сустрэчы і ў будучыні.